

KIRÁLY FARKAS
A gyümölcs íze

– S akkor, Szent Iván éjjelén a Királyszéke alatt minden évben feltörnek a földből a lidércfények, megnyílik a föld meg az ég, és ki-bejárnak innen oda s amoda a mindenféle szellemek – fejezte be az Ottó által meglehetősen gagyinak és elcsépeltnak tartott történetet Teszkovina Gavril, a patakórré lett öreg, vörös bányász. – Miért nem maradsz még három napig itt? Mindig nagy társaság jön össze a környékbeli tanyákról. Jót mulatnál. És a sziklák aljában meghúzódó lyukakról is mesélnének az emberek, olyanokról is, amelyekről a magadfajták nem tudnak.

Az utóbbi mondat szinte meggyőzte Ottót. Jól tudta, hogy az utóbbi harminc, de legalábbis húsz évben nem foglalkoztak eleget a Pokol-völgye környékének barlangjaival, bár bizonyára még rengeteg ismeretlen lyukadékot rejt az ottani karszt. Na de mégis: a földből előtörő lila lángokat látni vélő több száz babonás ember mindenféle agyfosását végighallgatni csak azért, hogy esetleg kapjon némi információt egy néhány méteres feltáratlan üregről – nos, ez nem volt túl vonzó számára, aki nem is hisz semmiféle transzcendentális eszmében. Most van valami, most meg már nincsen – ennyi a világ, az összes többi csak hókuszpókusz. Különb is, mi a lópikulától törnének fel lángok a földből pont ugyanazon a napon minden évben? Még hogy megnyílik a föld meg az ég... Lidércfény létezik, már látott néhányszorilyent. Mocsarakban, ahol tetszőleges időben, tetszőleges helyen a felgyülemlett gázok a felszínre törtek, és valamiért meggyulladtak. Meg olyan helyeken, ahova – temetők híján – sebtében embereket földeltek el, egyszerre túl sokat és túl sekélyen, némelyeket talán nem is holtan. Ha hónapokkal később szikrát kaptak a rothadás friss gyepet meghullámozgató gázbuborékai, kékes fénybe borult a hely. De a Királyszéke nem ilyen, nem lehet, és ne is legyen ilyen, ott nincs alapja az efféle folyamatok bekövetkezésének. Hacsak az előrelátó helyiek időben el nem helyeznek a földben némi megfelelő szerves anyagot. Talán ott földelik el tavasszal az esett állatok tetemeit? Ki tudja...

Már csaknem otthon van (abban az északi városban szokta érezni azt, amit kamaszkora óta máshol sehol), csaknem kipihenten – már a Pokol-völgyétől négy-

száz kilométernyire koptatja a másodosztályú vagon székének huzatát. Túl két átszálláson. Mint már annyiszor, ismét megfogadja: többé nem utazik ilyen messzire ennyi gyönyörért, cseppköveknek lenniük kell a föld gyomrában közelebb is – csak meg kell keresni. Viszont csaknem tökéletesen lehet sztrímelni a Motörheadet a wifis vagonban, csaknem felhőtlen az ég, csaknem minden rendben van, még a *Boldog utcás* könyvet is kivégezte. Itt az ideje, hogy bejelentkezzen.

– Helló, Krisz! Mi a pálya?

– Ebédelőnk.

– Hol?

– A Stukiban, hol...

Nyilván nem lehetnének máshol, mint a Három Stukkerban, ott rontják a májukat.

– Zsír! Az állomásról egyenesen odamegyek.

– Várunk.

– Kurva jó sztorim van – folytatta volna, de Krisz kinyomta.

Ennek meg mifasz baja van? – értetlenkedett Ottó, de ez csak egy pillanatig tartott, s a kellemetlen érzést elnyomta a kacérkodás a lidércfényes történetének várható sikerével.

– Biztosan érdekes a Szent Iván-éji lidércfény, ami talán nincs is, de ami itt folyik néhány napja, az sokkal érdekesebb. Olyan neked való, írhat sz valamit eből. Tényleg, nektek szoktak ezekért fizetni valamit, vagy mi van?

Aztán, grafikus mivoltát meg nem hazudtolva, oly részletgazdagon mondta el Ottónak a nagy érdekességet, mintha a beszéde nem is hangokból, hanem tühegynyi színes tintapöttyökből állna, s így nyomtatna nagy felbontású képet valamely közjük képzelt vászonra. A belvárosban, az egyik sétálóutcában, a vízköpő szobor mellett tanyát vert egy lány. Vagy asszony, mindegy is. Barna a haja némi szöke melírrrel, vastag, színes hajfogóval lófárokba kötve. Bőre kreol, ékszert nem visel sem a fülében, sem a nyakán, sem az ujjain, a körmein festék nincs. Háromnegyedes fekete bőrcsizmában jár, sötét harisnyában, amelyhez fekete csíkos szoknyát öltött; továbbá piros blúzban van általában, amelyre türkiz polármelegítőt húz. Eichhorn harmonikájának bőrszóját a barna kockás párnáján ültében is átdobja a karján. Hozzá tartozik még egy méregzöld stilizált virágmintával díszített banánzöld cekker, egy rózsaszínű műanyag tálca, valamint egy barnák árnyalataiban pompázó kispárna,

melyen testőrsége, egy igen jól nevelt kutya – bár az is lehet, hogy idomított róka – pihen a nap nagyobb részében.

– És muzsikál, Ottó – folytatta Krisz –, de olyan gyönyörűen, hogy az emberek tátott szájjal állnak meg mellette, és hosszú percekig nem bírnak elmozdulni, megbénítja őket a hangok egymásba csavardása. Magam is láttam, nem is őt, érted, hanem a zenéjét láttam, örvényeket meg hullámokat meg mindenféle alakzatokat és színeket, amelyeknek nincs nevük, mert elnevezhetetlenek. Meg ugye senki nem tudja, honnan jött, mi a neve, merre tart. Reggel átjön a régi hídon, este meg ugyanott tűnik el. Még senki sem vette rá magát, hogy kövesse. Csodabogár a javából.

Meg kell néznem őt – döntötte el Ottó a második sőre végére. Annyira felcsigázta a váratlanul megjelent muzikusnő, hogy mindenkit otthagya, csomagostól taxiba ugrott, a lakásban lepakolt, lezuhanyozott, és még vizes hajjal rohant a központba, nehogy időközben eltűnjön a tangóharmonikás nő.

Hamar megtalálta. Az utcákon szalagként tekeredett szanaszét az akkordeon tökéletes muzsikája, csak a forrást kellett megkeresnie. Krisz leírása pontosnak bizonyult, még a kétféle zöldben játszó szatyor is olyan volt, amilyenek szóban lefestette. Sokáig figyelte, ahogy ujjait siklatta a billentyűkön, ahogy fejét ide-oda mozgatta, elkerülő a minduntalan fotózó turisták objektívjeit. Zavartan tért haza.

Másnap délelőtt kiment a vízköpő szoborhoz. A nő már ott volt, és harmonikázott. Ottó leült egy közeli padra, és órákon át figyelte.

Következő délelőtt is kiment a vízköpő szoborhoz. A nő már ott volt, és harmonikázott. Ottó leült egy közeli padra, és ismét órákon át figyelte.

Következő délelőtt is kiment a vízköpő szoborhoz. A nő már ott volt, és harmonikázott. Ottó leült egy közeli padra, és órákon át figyelte. Délután a nő Ottó szemébe nézett egy másodpercre.

Ötödik délelőtt Ottó egy doboz bonbont vitt magával. De aznap a nő nem nézett rá.

Hatodik nap sem.

Hetedik nap sem. A kutya viszont igen.

A nyolcadik napon a kutya Ottóhoz somfordált, és a lábához feküdt. A nő odapillantott, elmosolyodott, majd visszafordította fejét anélkül, hogy rászólt volna a kutyára.

A kilencedik napon, amint Ottó leült a padra, a kutya azon nyomban hozzászaladt, és addig ült a lábánál, amíg a zivatar haza nem kergette a férfit.

A tizedik napon Ottó egy csokor virágot tett a nő ölébe. A nő percekig keresztül mosolyogva nyomogatta a billentyűket.

A tizenegyedik napon Ottó otthon maradt. Harmonikázó nős filmeket keresett a neten, és azon töprengett, hogy miféle csapdába ejtette őt ez a fehérszínű.

A tizenkettedik napon a nő mellé guggolt, és megsimogatta az arcát. A nő abbahagyta a billentyűk nyomogatását, és Ottó arcára tette a kezét. A kéz azt mondta Ottónak: „jó ember vagy, nem büntethetlek azzal, hogy engedek neked”.

A tizenharmadik napon Ottó hajnalban kitelepedett a padra. Ráfeküdt, és újságokkal takarta be magát, mint egy filmbéli hajléktalan. Amint a harmonikás nő a megszokott helyére ért, és kezdett volna lecuccolni, Ottó lerúgta magáról az újságokat, a nőhöz szaladt, s megölelte. A nő eleinte diszkrétan tiltakozott, de aztán merev tartása simulékonyra vált. „Nos, ha annyira akarod”, mondta Ottónak a gondolat nyelvén, „megadom, amit kívánsz, és amit nem is tudod, hogy mennyire nem szeretnél”. Magához szorította a férfit. Meg is csókolta, talán hosszabban, mint a férfi várta, mint ahogy azt elviselni tudta volna. Aztán vette a hangszerét, a pokrócát, a kosarát, és elindult a ködben borzongó híd felé, ahonnan egy ideje minden reggel előbukkant. Ottó földbe gyökerezett lábbal állt a kapott súly alatt. A kutya egyszer visszanézett. A nő nem.

A harmonikázó nő eltűnése után Ottón valamiféle kedélybetegség, ha nem elmebaj jelei mutatkoztak. Néha éjjel fennhangon skót balladákat szavalt a belváros macskaköves utcáin, máskor különféle főzetekkel próbált kedveskedni a dugókban anyázó úrvezetőknek, megint máskor órák hosszat társalgott valamiről az alfá gorillával az állatkertben, s amikor benézett a Stukiba, és leült a baráti asztalhoz, többnyire csupán a fejét ingatta – ahogy teltek a napok, egyre jobban, s egyre zavarosabb lett a kevés beszéde. Ha rémisztő nem is, de volt annyira unalmas, hogy a többiek meg-megkérdézzék: mi bajod, haver?, de Ottó csak zavaros meséket adott elő arról, hogy benne van valami, ami korábban a harmonikás nőben, meg azelőtt ki tudja, kiben volt...

Aztán egyik nap ráírt a fészen egy Samu nevű fickó, a stukkerbeli társaság egyik tagjának valahányadik unokatestvére, akivel néhányszor találkozott ilyen-olyan megmozdulásokon, de soha nem vette komolyan az elszállt szövegelését. A neten Samhain

néven futó figura ekkor is éppoly éteri meg úri szövegeket lökött, de ezúttal Ottóban alig észrevehetően megpendült a figyelem húrja. Addig-addig, hogy megkérdezte Samut: mit tud az embereket megszálló valamikről? Ha már a cimborája ráuszította az abrakadabrást embert, nyilván tiszta jóindulatból...

Már tudta, mit kell tennie. Ha az sem segít, akkor semmi. Igazat beszélt Samu, még ha fájt is Ottónak, fájt nagyon.

Mikor megegyezett Samhainnal a rövid szeánsz megtartásáról, eszébe nem jutott volna, hogy ez lesz a végeredmény. Arra gondolt, hogy a sámán majd azonosít valami idegent őbenne, és megtisztítja atól, pikk-pakk kiűzi belőle az ördögöt, ha így tetszik. Vagy ha nem is elsöre, de legfeljebb harmadik alkalommal biztosan sikerrel fog járni. Igaz is: ha elsöre elvégezne mindent, harmadannyi pénzt keresne, mintha háromszor tömjénez körbe egy-egy kuncsaftot.

– Először is nem vagyok sámán – tisztázta szigorúan Samu az első néhány kedélyes mondata után –, varázsló vagyok, jegyezd meg.

– Bocsesz – lepődött meg Ottó –, azt hittem, a Shamain a sámán cifrásítása.

– Nem, nem az. Egyébként meg viselkedj komolyabban, kérlek, ez nem vicc. Ül le.

Ottó eleget tett az utasításnak, ahogyan a következőknek is. Félóráig sem tartott a ceremónia: egy adott pillanatban Samu varázslótól váratlan hatékonysággal kezdte elpakolni a szerelést. Mikor végzett, leült Ottóval szemben, és ingatni kezdte a fejét.

– Mi a diagnózis, varázsló úr? – bukott ki Ottóból.

– Nos, elég ritka az, hogy valakibe betelepüljön egy ilyen entitás. Amikor megnyílik a föld meg az ég – mondta olyan hangsúllyal, hogy Ottó a háta mögött Teszkovina Gavrilt vélte látni –, néha becsuszszannak az emberbe. Általában nem sok időre. De hogy bele is ragadjon, az már sokkal ritkább; ilyenkor vándorol, amíg egy alkalmas belépőt talál a másik világba. De ami valóban ritkaságszámba megy, az te vagy, Ottó: nincs benned fikarcnyi szánalom, cseppnyi együttérzés, körömfeketényi kíméletesség, így nem leszel képes kiutat mutatni neki. És szeretet sincs benned, semennyi. Így születni nem lehet. Mégis mi történt veled?

Sétált egyet a belvárosban. Igen kontrasztos volt a falakon még repeszek nyomait viselő régi épületek te-

tején a friss, piros cserép. A templomokat azonban mind helyreállították. Néhány házat viszont inkább elbontottak, csak a telkek közti foghíj emlékeztetett rájuk, meg a szomszédos házak falán a vakolatban maradt lenyomat, amely azt mutatta, hol tapadt oda egykor a volt épület teteje. Akkor is szeptember volt, amikor Ottó először a városba érkezett. Szép nap volt, csak kellemetlen, mert a Jugoszláv Néphadsereg ágyúzni kezdte a várost a Dráva túlsópartjáról. Akkoriban a városrész egészen másképp nézett ki, nagyjából úgy, mint az a rom a Kuhača és a Fakultetska sarkán – azt a házat sem érdemes helyrehozni. Ott düledezik ma is, mint egy üszkös seb, egy véletlen mementó. Igaz, az egykori szobákban nemcsak a dudva ütötte fel a fejét, hanem a coca-colás meg a sörszerek is ott tárolja a szemben lévő kocsmatulaja, de hát ez kívülről nem látszik. Általában a látogató körbesétálja a várat, belenéz a főtéren kiállított régi ágyúk csövébe, leballag a Dráva partjára, megszámlolja a hidakat, majd leül a romházzal szembeni presszó utcára kirakott asztalainak egyikéhez, kávé vagy konyakot rendel, és negyed- vagy félóráig a kidölt-bedölt falú házat figyeli: ilyenkor azt hiheti, hogy átérzi a háború szörnyűségét.

Ottó az egyik presszónál megállt, és leült az utcára kirakott asztalok egyikéhez. Kávé meg konyakot rendelt, és az italok mellett olvasgatva elücsörgött két-három órát. Másnap ugyanígy tett, a pincér láthatóan nem kis bosszúságára. Harmadnap szintén. Negyedik napon a pincér már kérés nélkül hozta a konyakot meg a feketét, udvariasan megkérdezte, hogy milyen nyelven is szólhat hozzá, majd afelől érdeklődött, hogy mivel kedveskedhetne még a kedves vendégnek, ugyanis kissé szokatlan a presszóban az ilyen látogató, és nem is szeretnék, ha megszoktá volna. A fiatalember némileg meglepődött, amikor Ottó visszakérdezett: a nemkívánatos vendégeket még mindig a Görény Damjan szokta jobb belátásra bírni? Nos hát, ő csak egy kiadósabb rendelésre gondolt – próbálta elterelni a beszélgetést a pincér, de mikor Ottó másodszor is Damjan felől érdeklődött, kibökte: igen, ő szokott elvállalni efféle megbízásokat.

– Akkor bízzák meg, lehetőség szerint azonnal, hiszen időpocsékolás ez a kamu kávézás – javasolta ekkor.

A pincér beosont a presszóba. Kisvártatva a főnök, talán maga a tulaj lépett Ottó asztalához.

– Uram, ön szórakozik, vagy komolyan gondolja? – kérdezte.

Damjan hangos káromkodással fejezte ki a találkozás feletti örömét, majd ölelésével szinte kettéropantotta egykori bajtársát.

– Mit keresel itt, brate moj?

– Az elveszett lelkemet, mi mást...

– Nos, kezdjük a keresést egy rekesz sörrel! – ujjongott Damjan, a medvényi Görény, és intett legújabb megbízójának: telhet az asztal behűtött Karlovačkóval.

Alig volt reggel, amikor Ottó és Damjan letért az útról, kikászálódott a megviselt terepjáróból, és felmászott a töltésre. A gát tetején földút vezetett a messzeségbe, nyílegyenes, murvával felszórt páros keréknyom. Nem volt nagyon magas a védmű, talán négy-öt méternyi vizet tudott féken tartani szükségben. Az út felőli oldala szépen le volt kaszálva, a pocok üregeinek bejáratait erőfeszítés nélkül számolhatta meg a gátőr. A másikon inkább fusermunkát végeztek a gát talpáig – onnan kifelé pedig semmit.

Leereszkedtek. Az erdő szélén eper- meg almafák sorakoztak. Ottó leszakított egy piros gömböt, és majszolni kezdte. A gyümölcs íze épp olyan volt, mint azoké, amelyekből sok évvel korábban ugyanott lakmározott a csapat.

Átláthatatlan erdő következett onnan. A fák között embermagasságú csalántenger hullámozott sűrűn és oly határozottan, mintha üzeni szándékozta volna: ez az én birodalmam, a méregé, a veszedelemé, ahonnan többnyire nem tér vissza a betévedő. A zöld maszsa monotóniáját némileg a helyenként tüskés kígyóként kacskaringózó csipkebokrok vörös bogyói bontották meg.

A raj állatok csapását kereste, amelyen könnyebben bejuthat a sűrűbe. Úgy tűnt, hogy ezt a helyet a békés állatok elkerülik egy ideje, mintha megéreztek volna a majdan kiömlő vér szagát már akkor, amikor még az élők ereiben keringett. A lég dögevői sokasodásának volt akkor ideje. Aztán, ki tudja, mennyi keresgélés után, egy szélesebb csapásra találtak, amelyen talán lóval is járhattak volna. Szarvasok útja lehetett valamikor. Az aknászvadász raj könnyű fegyverzetű katonáinak csaknem országútnak számított. Ugyan csakis a pokolba vezethetett – de az volt az egyetlen helyes irány.

Szóltanul haladtak, megszokták a bevetési némaságot, mióta az Andalúzt kilőtték – épp a nagy szája, a beszédkénszere miatt szúrta ki, majd lőtte fejbe az

orvlövész. A csalántengerben a köpésnyire rejtőzködő ellenséget is szinte lehetetlen volt felfedezni, ahogy a csapáson haladókat sem láthatták az esetleg közelben dolgozó aknatelepítő utászok. Az volt ugyanis is az ellenség terve, hogy mivel nem tudták kifüstölni őket a célterületről, hát aknazárat vonnak köréjük, így biztosítják magukat a hátbatámadás ellen, aztán meg továbbhaladnak a város felé. Ottó raja azt a feladatot kapta, hogy ezeket az utászokat tegye harcképtelenné – pusztítsanak el, lőjenek ki, robbantsanak fel gépet, fegyvert, katonát, mindent, amit csak tudnak. Mert nem foglyok ejtésének volt akkor ideje.

Azon a napon egy falat vettek észre a fák között, egy olyan részén az erdőnek, ahol a csalán kevésbé határozottan és jóval ritkásabban imitálta a tengert. Az őrmester feje mellé emelt tenyerével megálljt mutatott, majd két katonát a romokhoz vezényelt a megfelelő kézjelekkel. Kis idő múlva rövid tűzpárbaj hallatszott, aztán megszűnt a puskaropogás. A raj vezetője kiadta a parancsot: láncba fejlődve induljanak a célhoz. Két társuk életben volt, üvöltésük, hörögésük és egyéb megnevezhetetlen hangjaik azonban arra utaltak, hogy nincsenek távol a halál torkától. A katonák elkezdték átkutatni a romokat. Ottó egy ablakon beleskelődve látta meg az ellenséget. Célzott, tüzelt, célt tévesztett, a fal porzott a másik feje mellett, az meg Ottó felé fordult, és rövid, nagyon pontos sorozatot küldött felé. Vakolatpor vakította el Ottót néhány pillanatra, s mire vállhoz emelt karabéllyal ismét benézett az ablakon, a másik már menekülőre fogta.

Hátulról lőtt rá. A bal lapockája körül csapódtak be a lövedékek. Az utász a csapástól megrogyott, s közben megpördült a tengelye körül. Pillanatig térdén egyensúlyozott. Ottó arcába bámult, majd arccal a padlóra esett. Ottó a hulla válla alá tette bakancsát, és a hátára fordította.

Megérkeztek. Ottó kissé tartott attól, hogy az erdő járhatatlanná vadult az eltelt években, de viszonylag könnyen haladtak a terepen. Sok helyen feltérképezték az aknákat a háború vége óta, bizonyos helyeken fel is szedték, Ottó és Damjan ezeken a helyeken kacskaringózva közelítette meg a romot. Így is maradt egy harminclépésnyi sáv, ahol az embermagas bokrok jelezték: ott bizony mentesítők nem jártak. Damjan összerakott egy könnyű számszeriját. A nyílveszsző hátulján lévő gyűrűn zsinórt fűzött keresztül. Alkalmas helyet keresett, leguggolt, és alig valamivel

a talaj fölött kilőtte. A nyíl a megcélzott fába fúródott. Ezután a zsinórral maguk és a fa közé húzta a kis bombákból álló füzért, amelynek pukkanásai semlegesítik az esetleg közelükben rejtőző aknákat. Mikor a helyükre kerültek a robbanó gombócok, Damjan a füzért az akkuhoz kötötte. Mindketten fedezékbe vonultak, majd Damjan kézbe vette a kapcsolót.

– Mint a filmekben – vigyorgott.

A robaj eléggé nagy volt, talán nem is csak egy aknát robbantott be a füzér. A megtisztított útvonalon a romokhoz siettek. Ottó ismét benézett az ablakon. A kőpadlón katonaruhás csontváz feküdt. Nem hordták szét az állatok, akkoriban ragadozók csak a légben léteztek, avagy egyenruhában.

– Nos, itt volnánk – mondta Damjan. – Most már elárulhatnád, hogy midet vette el.

– Semmimet, hanem csak itt maradt valamim.

– Akkor keressük meg!

Ottó katonai ásót vett elő zsákjából, s kihajtotta a nyelét.

– Mit is csinálsz most te? – nézte furán Damjan.

– Eltemetem.

A másik kiköpött.

– Ez egy csetnik, u pičku.

– Ez egy csontváz, u pičku. Együtt védtük a bukaresti repülőteret nyolcvankilenc telén. Nyilván zsoldos lett ő is, csak épp a másik oldalon.

– Jó bajtárs volt?

– Igen.

– Add az ásót, ez nekem jobban megy.

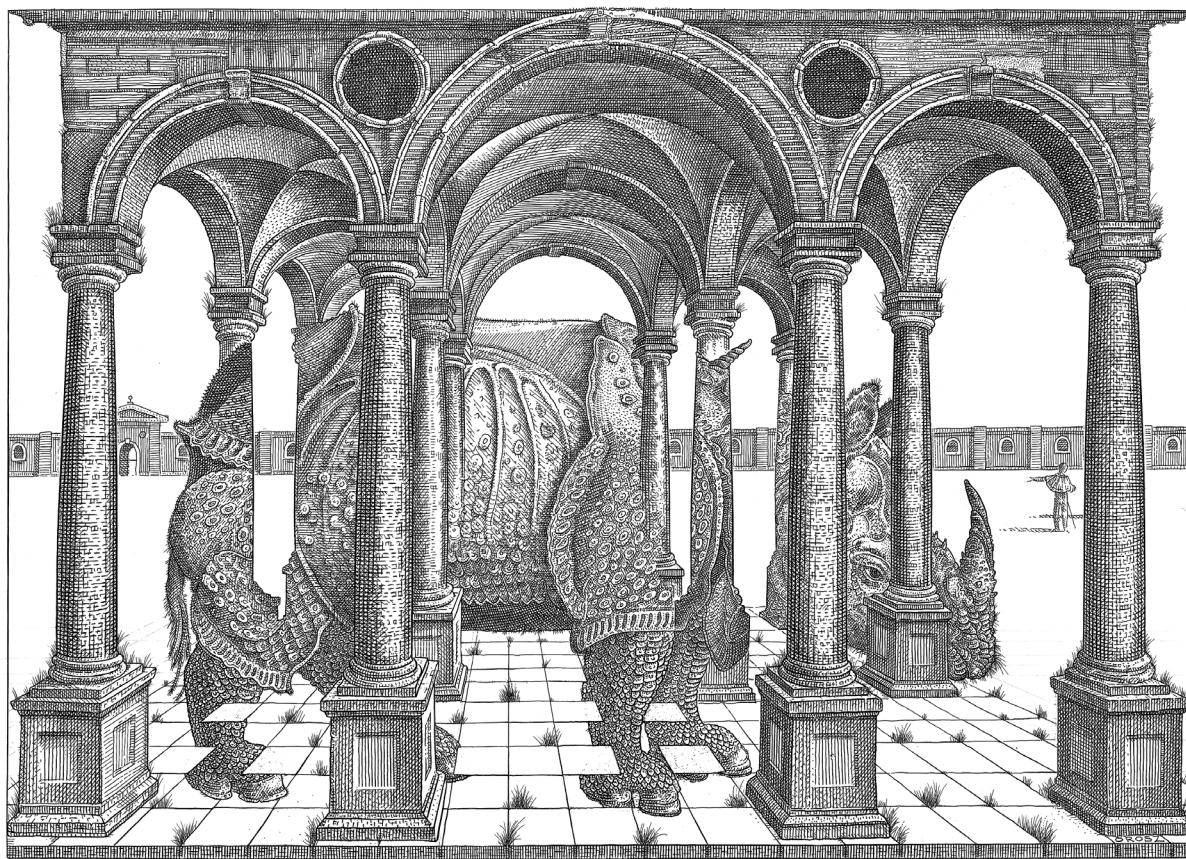
Néhány óra múlva a katona el volt temetve, a sírján kereszt is állt, névvel. Ottó hosszasan bizsergett végig, amíg visszazivárgott belé mindaz, ami annak idején egyszerűen kimenekült belőle, s amikre oly nagy szüksége lett egy harmonika – vagy egy nő, vagy egy démon – miatt.

Visszaúton keveset beszéltek, lényegében ennyit:

– Miért nem hagytad futni, Ottó?

– Jó katona volt, Damjane. Simán hátba lőtt volna.

– Szent Iván éjjelén a Királyszéke alatt feltörnek a földből a lidércfények, megnyílik a föld meg az ég, ahogy az összes ember is, és ki-bejárhatnak a mindenféle szellemek – meséli Ottó időnként, s ilyenkor a háta mögött halványan előtűnik a vörös Teszkovina Gavril sziluettje. – És járnak is – teszi hozzá olykor, amikor harmonikamuzsika keveredik a város zajába.

Rino I. (2007, rézkarc)